

Vychází 1., 10., 20.,
každého měsíce o 10.
hodině.

Expedicí se nachází v ho-
stinci u arcivévody Ště-
pána.

Kdo všeckna čtyry čtvrt-
letí odebere, obdrží pra-
emii.

DALIBOR.

Předplácí se: čtvrtl 1 zl.
půll. 2 zl., celor. 4 zl.
rak. č. S poštou: čtvrtl.
1 zl. 15 kr., půll. 2 zl.
30 kr., celor. 4 zl. 60 kr.
rak. čísla. Pro státy ně-
mecké: půlletně 1 tol.
20 nov. gr., celoročně
2 tol. 40 nov. gr.

Hudební časopis s měsíční notovou přílohou a s roční praemií.

Odpovědný redaktor :

Emanuel Meliš.

Naděje.

Nevzdávejme se naděje,
že budou lepší časy;
vždyť nám je nebe příznivo,
a slyší naše hlasy!

Jen budme silou spojeni,
a svůj se k svému mějme;
Pán všech pozemských národů
nám brímě s ramen sejme.

Frant. A. Hora.

Koncert na ostrově Raratonze.

V spojených státech amerických stává množství kočujících tlup zpěváků, kteří každý rok okolí spojených států procestují, aby koncerty dávali. Jedna z nejznámějších tlup jmenuje se „Alleghunians“, a členové její jsou spolu „Bell Ningersové“, kteří s harmonicky sestavenými zvonečkami rozličné velikosti a tloušťky kusy hudební provádějí. V předešlém roku konala tato tlupa větší výlety do okolí spojených států amerických, do jižní Ameriky a na ostrovy Tichého oceanu. O jednom koncertu, jež tlupa „Alleghunians“ na ostrovech „Hervey“ jmenem „Raratonga“ uspořádala, podává člen této společnosti následující zajímavou zprávu:

Hned po snídani plouli jsme s člunem k břehu. Na sta tuzemců shromáždilo se k přístavišti. Náš agent slepil dohromady dvě naše obrovská a ilustrovaná návěští a připevnil je na vztýčené tyčky, tak že již z břehu u větší vzdálenosti spatřeny býti mohly. Při pohledu na tento vzácný obraz vyvalovali tuzemci tím více oči a huby, čím více jsme se k břehům přibližovali. Jak mile jsme na zem vstoupili, obklopili nás muži, ženy a děti. Byli jsme u velkých rozpacích, jak se s lidmi těmito dorozumíme.

Tu přistoupil jeden z davu vypravuje nám v lámané angličtině, že konal více cest za příčinou lovení

velryb, a že naši řeči mluvíti umí. Dali jsme mu několik svých malých cedulek a vysvětlili jsme mu své zaměstnání a své předsevzetí. Zpraviv o tom davu lidu, vedl nás k bytu misionáře pana Gilla, na něhož jsme ze Sandwichských ostrovů přimluvili listy měly.

Byli jsme od misionáře a jeho roztomilé choti vlídně přijati. Oba byli dychtívi koncert náš slyšeti; pravili ale hned, že nevědí, jakým způsobem bychom za svou práci odměnění býti mohli, anto obyvatelé tohoto ostrova docela žádných peněz a drahocenných okovů nemají; leč chceme-li přijmouti místo vstupného prasata, drůbež, kokosové ořechy, ananas, bananík, dýně aneb jiné domácí plodiny, že budeme míti četné posluchačstvo. I líbila se nám tato idea a jelikož jsme bez toho na to pyšni byli, že budeme první hudebníci, kteří na ostrovech „Hervey“ koncertovali — přijali jsme tento návrh. I poslali jsme okamžitě člun k lodi nazpět, aby nám nástroje, noty, vstupné lístky atd. přineseny byly. Mezitím učinil nám pan Gill návrh, bychom krále navštívili, jeho zvědavost zbudili a jeho vliv na obecenstvo k svému prospěchu vykořistili. Doprovodil nás k „paláci“, pohodlnému to jednopatrovému, slámou pokrytému domu, jenž v háji z kokosových palm a pomorančových stromů se nacházel. Vstoupivše našli jsme „královskou rodinu“, jež z krále, králové a as z desítileté princezny sestávala, ona seděla na lavici, as 12 střevíců dlouhé. V prvním okamžiku užasli jsme velice nad ohromnou tělnatostí vysokého panstva; myslím, že dohromady as tisíc liber vážili. Když jsme byli představeni, zdvihla se rodina královská a potřásla nám dle řady srdečně rukama.

Prostřednictvím pana Gilla obdrželi jsme královský rozkaz, bychom koncert uspořádali a za to věnovali jsme vladařské rodině vstupné lístky. Na to odebrali jsme se, šaupy a poklony dělajíce nazpět.

Pan Gill přepustil nám školu, velikou to jednopatrovou budovu k naší produkci. Náš agent vyvěsil i hned veliké návěští, na němžto čísti bylo: Nejvyšším rozkazem krále Makea uspořádají Alleghuniansové

v Raratonze, dnes odpoledne v 4 hodinách velký koncert. Ceny: 1 prase neb 2 podsvinčata, neb 1 krocana, neb 2 kuřata, neb 25 kokosových ořechů, neb 20 ananasů, neb 2 svazečky bananů neb 5 velkých tykví neb dva koše pomorančů. Mnozí sice nedovedli ceduli naši čísti; avšak obsah její se jim vysvětlil.

Okolo 2 hodin byly naše přípravy tak dalece v pořádku, že se vstupné lístky prodávati mohly. Místo k tomu cíli ustanovené bylo zelené loubí, ježto druh otevřené síně tvořilo. Juž dlouho před tím, než se lístky prodávati počaly, shromáždil se velký dav lidí. Kručení prasat, kokrhání kohoutů, kdákání kuřat, chřestění kokosových ořechů spojené s babylonskou mluvou tuzemců tvořilo nejměšnější výjev, jež jsem kdy viděl uevyjímajíc ani Barnumovo licitování vstupných lístků při koncertech Jenny Lindové v divadle „Castle-Garden“ v Novém Yorku. Rozčilení shromážděného lidu dostalo se i prasatům a kuřatům a matence dostoupla brzy takové výše, že jsme se nuceny citili od svých ustanovených cen ustoupiti a každému poskytnouti lístek, jenž jakékoliv vstupné přinesl. Ustanovili jsme dvanáct svých plavců, aby rozličné články, které nám co vstupné nabízeny byly, přijímali a na stranu dávali. Prasatům svázali se hnáty; kuřata po desíti se svázala a kokosové ořechy, bananůky, ananasy, pomoranče byly do kupy kladeny.

Až k 4. hodině bylo 1961 lístků rozprodáno. Dveře se nyní otevřely a nyní počalo tlačení, strkání a couvání k otvoru právě takové, jako v naší civilisované společnosti. Tuzemci však nevězeli v nebezpečí, že se jim cilindrové klobouky nalejí, krinoliny rozmačkají neb šaty roztrhají a že jim sáčky neb hodinky ukradeny budou; jelikož takovýchto marných plodů módy neznají a ještě na obyčeje starých dobrých času Adama a Evy drží.

Když se bylo veškeré posluchačstvo v sále bylo shromáždilo a poněkud pokoj nastal, započali jsme svůj koncert s veselým kvartetním zpěvem. Naši pozorní posluchači byli tím nadšení; avšak z jejich zraků a gestikulací dalo se souditi, že před námi vystavené zvonečky, jichžto as 60 bylo, jejich zvědavost v takém stupni napínaly, že jejich veškerá pozornost toliko jimi zaujata byla. Zpívavše ještě několik kusů, chopili jsme se zvonečků a hráli jsme velký pochod. Viděl jsem na svých cestách v dalším západu mnohé žasnoucí posluchačstvo; avšak takové všeobecné nelíčené a ústa otvírající obdivování, jakéž obyvatelstvo v Raratonze na jevo dávalo, neviděl jsem nikde a nikdy.

Z počátku nevěděli ti dobří lidičky, jak by svou pochvalu na jevo dali; když však pan Gill jim dal pokyn, obsypali každé následující vystoupení naše hlučným potleskem, jenž ani konce vzíti nechtěl. Po ukon-

čení koncertu držel jistý domácí učitel řeč, která nám přeložena byla a v nížto dik veškerého obecnstva nám vzdával. Řečník vyzýval pak své rodáky, aby nám svou vděčnost odzpíváním několik hymnů osvědčili. Udal sám ton a celé shromáždění přihlasovalo. Strašný byl tento zpěv; však melodie mohla se přec rozeznati. Dvě z těchto skladeb byly skladby mého starého učitele Lowella Masona.

Když jsme byli koncertní sál opustili, abychom se k bytu páně Gillovu odebrali, vrhly se ženy a dívky všechny na Miss Hiffertovou, aby ji jednu po druhé objaly a „pějící ženě“ neb Wahine hula — hula svou zvláštní lásku a úctu tím na jevo daly, že své nosy o její nos třiti počaly.

Když paní Hiffertové tímto způsobem nos již odřen byl, viděla se nucenu, prostřednictvím pana Gilla dámám za takovéto velké důkazy lásky děkovati a je prositi, by ji od dalšího pokračování v této laskavosti ušetřili. Na tuto prosbu přestalo sice tření o nos; ale dámy Raratonské nedaly si to vzíti, by paní Hiffertovou na ramenech do bytu pana Gilla nedonesly.

Když se výnos našeho koncertu sestavil, byl následující výsledek: 79 prasat, 98 krocanů, 116 kuřat, přes 16.000 kokosových ořechů, 5700 ananasů, 418 svazků bananů, as 600 tykví, 2700 pomorančů a mimo to velký počet rohožek, vějířův. Kdybychom všechny tyto věci na trhu v Novém Yorku byli měli, obnášela by jejich cena 5000 dollarů, výnos to, jehož jsme nikdy nedosáhli. Půl druhého dne uplynulo, než jsme věci pomocí člunů do svého korábu, jenž míli cesty od nás vzdálen byl, dostali.

Josef Leopold Zvonář.

(Pokračování.)

Co do hudebních zásad jest Z. přítel pokroku; nelpí na pravidlech staré školy, ačkoli se bez příčiny od nich neuchyluje. Nezřídka zastával se o Wagnerovy skladby a to již v čase, kde se v Praze jen jediný výtazek pro klavír zpěvohry „Tannhäuser“ nalezal. Neostýchal se zastávati mnohé harmonické postupy tak zvané novoněmecké školy ani naproti svému učiteli *Pičovi*, a nepřestal, až jej tento odbyl kategoričným slovem: „*Solchen Leuten darf man nicht die Stange halten.*“ Že Píč jinak smýšlel, než jak by se dle tohoto výroku souditi mohlo, to později častokráte dokázal. Bez pochyby to bylo jen přenáhlení; domníval se snad, že mezi dobré símě, kteréž rozsíl, také jiné, zdánlivě nebezpečné vhozeno bylo.

Píč byl prvních skladeb Z. přísným censem;

věděl na nich vždy něco vystavovati. Obyčejně ale nebýval se závěrkem spokojen; byl mu brzy mdlý, brzy rozvláčný, brzy špatně připravený a — měl vždy pravdu. První skladba, kterou Z. bez takové censury do veřejnosti poslal, byla „*Píseň Dalibora vězně*“ pro solový hlas, obligátní violu a orchestr. Dávala se v koncertu akademického čtenářského spolku. Píč produkcí přítomen nebyl, vyžádal si ale partituru, již v přítomnosti skladatele pozorně a se zalíbením prohlížel. Byv s přelížením hotov, vrátil se k jednomu místu, jemuž bylo co vytýkati. Z. přisvědčil, že místo to obmyslený účinek nedělá, a ukázal sám ještě na jiné, v kterémž se taktéž přepočtl. To bylo Píčovi dosti; zavřel partituru, pohledl přívětivým okem na bývalého svého žáka, a pravil ne dosti pevným hlasem: „*Wer solche Sachen in eigenen Werken sieht, dem braucht man nichts mehr weiter sagen.*“ Těmi slovy dostal Z. jaksi za vyučenou od svého mistra.

Asi rok na to složil Z. novou baladu „*Der Ritt zum Elfenstein* *), s níž byl Píč zase až na závěrek, který se mu zdál bez účinku, spokojen, a projevil své mínění naproti skladateli v ten smysl, že shledává při něm zvláštního nadání pro to, jak se obsah podobných básní, jako jsou ballady, hudebně vyrazí. Taková slova z úst Píče znamenala něco, anť jest známo, že svým žákům nepochleboval. Tato svědectví ostatně neklademe zde z toho úmyslu, aby jsme zvýšili snad mínění o skladatelských vlohách Z., nýbrž přejeme si, aby jim každý tak rozuměl, jak ona do tohoto životopisného nástinu sluší a na poměr žáka k jeho učiteli světlo hází. Životopis má obsahovati vůbec pravdu, nechť si jest již příznivá nebo nepříznivá tomu, jehož život se popisuje. V životopise tedy chválu vzdávají aneb za jistým úmyslem se hnáti, nesrovnává se s účelem životopisu.

(Pokračování.)

Stav hudby v 18. století v Čechách.

Líčí redaktor.

(Pokračování.)

Operní orchestr byl vlastně poměrně slabě obsazen (pozůstával toliko ze 3 prvních, 3 druhých houslí, z 2 bračí, z bassů a patričných foukacích nástrojů), mohl se však dle vysvědčení Mozartova a jiných znamenitých hudebních umělců, kteří jej seznali, mezi nejvýbornější v celém Německu vřaditi. Nechoval v sobě vlastně velké koncertníky anebo proslulé virtuosity: ale

*) Vyšla nedávno ve velmi úpravném vydání v partitúře, v klavírním výtažku a v hlasech u Rieter-Biedermanna ve Winterthurnu ve švýcarských.

všichni jeho údové pozůstávali ze spůsobilých, důkladných ano i z výtečných umělců, kteří ctižádostí puze ní, skrovným zapřením osobních svých předností a po dlouhý čas vždycky spolu již hrajíce výborný souhlasný celek utvořili, jenž jednou toliko duši oživen býti se zdál. Provedl často nejtěžší věty od Mozarta beze zkoušek k úplné uspokojenosti. Nahlednutí do instrumentální partie Don Juana dostačí k potvrzení našeho výroku. Stejně čestný úsudek podal o něm známý kapelník Winter, a potvrdil ho umělou instrumentací své italské opery, kterou v Praze složil pod názvem: „*Vítězosláva krásného pohlaví.*“ Nesmíme se tedy tomu diviti, když znalcové mu před mnohými znamenitými orchestry, které více pravých virtuosů počítaly, pro jeho důkladnost a souhlasnost, přednost dali. Nejhlavnější jeho podpory byli někteří z výše udaných výtečníků, jako: Praupner — (duše celého), Král, mladý Praupner, Kučera, Štasný, Grams, Leitl, Dvorník atd. Úmrtím znamenitého Tomana zasadila se orchestru Pražskému tenkrát nesnadně zahojitelná rána.

Mimo tento orchestr můžeme ještě zde uvést dva jiné, ačkoliv se mu nevyrovnají, přece v stavu byly také větší věty provésti.

Hudební školy. Po zavedení normálních škol nestávalo vlastně žádných hudebních škol více, nejen v Praze ale také ne na venkově, a taktéž žádného ústavu k podporování a zdokonalení tohoto umění. Vycvičení přenechalo se toliko pudu přirozenosti každého jednotlivce; anebo na nejvyš v učoval nějaký mistr soukromě po hodinách. Na venkově ještě tu a tam se udržel některý důkladný učitel hudby, od něhož se mládeži vycvičení v prvních začátcích dostalo. V Praze se tím zanášeli nejvíce ředitelové kůru. To byly naše hudební ústavy ku konci předešlého století.

Itálská opera. Stavovské divadlo měl v roce 1800 jistý Dominico Guardasoni v pachtu. Tento muž spojoval s neobyčejnou nevlídností k obecnstvu také neobyčejnou spořivost. Přivedl to tím však brzy tak daleko, že obecnstvo si zcela odvrátil a dům skoro prázdny vždycky měl. Měřítka, podle něhož se při volbách oper řídil, byla Vídeň. Domnívaje se, že co se tam líbilo, také v Praze selibiti musí, neprovozoval nic jiného, než co se ve Vídni dávalo. Kuchař a Josef Rössler, kteří po Danzi-ovi po několik let u klavíru dirigovali, opustili ho pro jeho nevlídnost brzy. Místa slovníků těchto mužů převzal na to jistý mladík jménem Liberati. Složil také několik operních arií a několik dosti bídných kostelních skladeb. Prima donna, paní Campi, byla by bývala dosti dobrou zpěvkyní, kdyby byla upustila od ustavičného šňoření hlasu. Při tom byla také její hra dřevěná, což dobrému účinku velmi na ujmu jest. — Massa, první tenorista, měl plný

a příjemný hlas a patřil také mezi lepší zpěváky; dopouštěl se však také té samé chyby jako paní Campi. Také jeho hra byla dřevěná a nemotorná. Bassista Campi měl pěkný bass, ačkoliv málo hluboký. Hlas jeho byl silný a výrazný a přece ne hrmotný, přednes tak zřetelný, že v nejoddálenějším koutě divadla každá slabyka rozuměti byla. Zpíval čistě, recitoval výborně, neměl ale žádný trilek. Co buffo, které role mu Guardasoni vnucoval, byl neoblíbený.

(Dokončení.)

Mysliveček.

Výjev ze života českého umělce.

(Pokračování.)

Antonín, rovněž silný se svým bratrem, vybral si z jeho šatů novodobý oblek, a proběhal, jsa svým kmotrem doprovázen, *ulice Neapolské*. Všude bylo veselo, den narození mocnářova byl slavnostným dnem v celé emi. Průvody se odbývaly, lid se hrnul z kostela do kostela, modle se za blaho královo. Zvony celého měs ta zaznívaly, v kostele svatého Januaria zpíval arcibiskup *Te deum* a s tvrze svatého Elma zahřměla děla. Tak ušlo dopoledne. — Mrtvé byly ulice, když slunce paprsky své dolů sesílalo; Neapolitáni odpočívali; když však zase zazněl zvon k nešporům, byly opět všechny ulice plny. Z hospod zazněl jásot lidu — maškary chodily po ulicích, zde zpíval lodník svou barkarolu, tu si poskakoval šašek a mnohá přikuklená osoba prchla se svým milencem z tlačenice. Večer tento byl masopůstem pro lid. Nyní přijel — skvostně oblečen, králův lokaj, jel na koni s papírem v ruce — trubač připoutal svými zvuky zvědavé lidstvo k sobě. Jezdec zadržel koně a přečetl královo psaní, v němž se lidu poděkoval za jeho lásku a oddanost, již mu na den narození proukázal; mimo to dovolil v psaní tomto každému slušně oblečenému člověku do paláce vstoupiti a s přístropí se dívati na slavnost. „Viva il re! padre nostro!“ zvolalo tisíc a tisíc úst a vše se hrnulo do paláce. Antonín přál si také slavnost tu spatřiti, jelikož však stařec již ušlý byl, šel se všežvěd sám do paláce podívati. Strážce měly co dělati aby pořádek udržely a Antonín nebyl s to v tlačenici této se prodrati.

„Pojďte jen se mnou, maestro,“ řekl hlas za ním — byl to skvostně oděný muž — provedu Vás bez překážky do sálu.“ Antonín následoval, chráně se, oklamaneho poučiti. Bez překážky dostali se oba do sálu. „Il maestro, il compositore di Bellerofonte,“ ozývaly se hlasy od úst k ústům; všickni se drali k překvapenému, zahrnujíce jej chválou a takorčka v triumfu vedl ho lid do sálu.

Rád by jim to byl vysvětlil, avšak zběhlé jazyky vlaské nenechaly ho k slovu přijiti, a sám se neosmělil tak vysoké společnosti v něčem odmlouvati.

„Buďte vítán maestro!“ zvolala dáma, přicházejíc mu vstříc, „konečně jste přece jednou svému slovu dostál, a dáte se v Neapoli spatřiti.“

„Dobře jsem Vám prorokoval,“ připojil starší její průvodce, „vzpomenul jste si také na má slova?“

„Nepamatuju se,“ koktal tázaný.

„Vzpomeňte si na slavnost v Praze u hraběte Černina.“

„Per dio! Miraoulo!“ zvolalo několik lidí, obstoupíce maestra — oba byli oddělení a hrabě s dámou vyhnuli se tlačenici. — Vedle Antonína stál totiž jeho bratr Josef.

„Můj bratr,“ řekl s úsměvem Josef, představuje svého bratra.

Nyní teprva drali se všichni okolo ně, nemohouce se dost tomu diviti, jak podobni si oba bratři jsou.

Slavnost započala. — Zvědavost byla utišena, a tak se poštěstilo bratrům, že několik slov si pokojně říci mohli. Antonio vypravoval svému bratru, jak se sem dostal, o oné dámě a jejím průvodci.

„Zde jest! Ona to jest!“ vykřikl Josef hlasitě, „musím ji spatřiti, s ní mluvit.“

Spěchal do sálu, kamž ho Antonín následoval jak mohl.

Brzo se poštěstilo hledajícímu, cíle svého dosáhnouti.

„Jste Vy to maestro, anebo jest to Váš bratr?“ tázal se ho hrabě Rosamonte, jenž o víře nepodobné podobnosti obou bratrů se již dozvěděl.

„Jest to chudý Mysliveček,“ odvece Josef, „jenž poslechuuv Vaší radě, chválu celé Italie si získal. Chtěl jsem Vám již dávno své díky vzdáti, nehoda mne však vždy doprovázela. Říkalo se, že jste odjel do Anglicka?“

„Přicházím právě odtamtud, abych našemu králi své přání k jeho narozeninám vzdal.“

„A já se nad tím velice těším, že jsem svého strýce sem doprovodila,“ řekla dáma, „stalo se mi to potěšení, že jsem tam uslyšela Vaší novou operu, a pozorovala jsem, jak velice jste v umění prospěl. Zároveň poprosila bych Vás o něco.“

„Poručte, milostivá markýzko,“ odpověděl skladatel, nadšeně ruku její polibě.

„První Vaše skladby tak mne dojalý, že si ještě vždy s radostí na onen večír vzpomínám. Nebyl byste tak laskav, mi Vaše měsíční symfonie v opisu poslati?“

„Jestli moje školácká práce Vaší pochvaly dochází, budu si to považovati za čest, Vašemu přání vyhověti.“

Jest ale velký rozdíl mezi ondy a nyní.

pokročil, dokázal jste; tento večír stal se mi věru tak zajímavým, že si od toho času již přeju rukopis dostati.“

„Slovo Vaše naplňuje mne rozkoší,“ zvolal Josef.

„Jak dvorný jste,“ usmívala se dáma — „dovolte abych Vás představila tomuto lordu,“ připojila k tomu, ukazujíc na muže, jenž vedle ni stál. „Maestro Venatorini; lord Beldruck můj manžel.“

„Váš manžel?“ tázal se Josef, bledna.

„Již pět let.“

Mlče poklonil se maestro — slova umkla mu na jazyku — pot vyvstal mu na čele — smysly mu mizely — a on klesl v náruč svého bratra. Antonín, netuše, co bratra tak pohnulo, hleděl ho vyvésti z tlačenice.

Rosamonte a Emma se svým manželem následovali ho — venku vzpamatoval se opět.

„Veďte ho domů,“ řekl Rosamonte jeho bratru; „zejtra se přijdu zeptat, jak se mu vede.“

„Děkuju za Vaši laskavost,“ odpověděl Josef, „mně neschází ničeho více, jsem zase zdráv. — S Bohem pane hrabě — s Bohem Lady.“

„Doufám, že Vás zase u nás spatříme,“ odpověděla Lady.

„Pošlu Vám své symfonie, a když je uslyšíte zpo-
meňte si na chudého skladatele, jenž nesmí více Váš obličej spatřiti.“ Pokloniv se před překvapenou ženou, spěchal do zahrady.

„Byl jsem blázen!“ zvolal, „že jsem život obětoval takové šílené lásce! — Že jsem jediného jmění lépe nepoužil — neupotřebil. Jelikož láska moje mrtva, na vždy mrtva jest — chci žíti, chci žíti a číši života až na poslední kapku vyprázdniti. Nemám se ničeho více co nadíti — chci tedy alespoň užiti. Lichviti chci se svým talentem, a úroky, jež mi ponese, promařím.“

„Bratře,“ připojil, Antonína na srdce tiskna, — „bratře zůstaň u mne, ty nemáš ve své vsi ani pomýšlení o živobyčí ve velkém městě — okusíš ho, prožtješ zlaté dny — dny slastí a rozkoší.“

Antonín, bera ohled na rozčilenost svého bratra, přislíbil mu všechno, čeho si žádal, jsa rád tomu, že se mu poštěstilo, na polo šilence do svého bytu přivésti.

Venatorini dostal svému slovu — lichvil se svým talentem. Ve všech vlaských městech líbily se toliko jeho opery. Výsledek byl všude tentýž, všude byly nadšeně přijaty. Operu „Antigone“ napsal pro Turín,

„L'Artasers e,“ „Ezio“ a „Demofonte“ pro Neapol; „Attide“ pro Padovu, a konečně pro Benátky a Milán opery „Tarnace,“ „Merope,“ „Tamerlano.“ On se stal paboheem Italianů. Tak ale, jak on použil svého talentu, tak také zmařil plody jeho. Šel do Říma, kdež si palác najmul, a o jeho marnotratnosti mluvilo se v celém městě. — Slavnosti jeho podobaly se prostopášným hodům — co skvostnosť, co vkus, co vilnosť poskytnouti mohly, nalezlo se u něho. Palác jeho byl shromáždštěm všech rozkoší — hudba, hra a tanec nikdy nescházely — nebyl nikdy výběračným při volbě svých hostů, a ženy nejspatnější pověsti vcházely do jeho domu — ano byly rády viděny, ba i vyhledávány. Již v Neapoli nelíbil se vážnému Antonínovi zpustlý život a byl rád že se zbavil svého mentora; tento dal mu skvostné dary pro jeho ženu a děti a opustil ho chladněji než onen to očekávati mohl.

Starý Antonio, jehož on si až posud velevážil, starostliv o následky takového života, napomínal ho, aby peněz šetřil; hleděl zlé společnosti od svého chovance vzdáliti; dokázal mu jak se jeho dobrota neuznává — nadarmo — Josef byl hluchý pro taková napomenutí. Tak uplynulo osm let — prostopášný život přitáhl slavnému maestru dlouhou nemoc. Antonio opatroval ho jako otec vlastního svého syna. Po šesti měsících uzdravoval se zase, a bylo lze se nadíti zlepšení. Na krátký čas dostal také slovu, opustiti takový život. — Tu byl od ředitele opery z Říma poprošen, aby mu napsal operu. S velkou láskou, s radostí psal partituru k operě „Olimpiadě“ — obrazotvornost oživila ho opět — opera byla dokončena — a on uzdraven. S dychtivostí očekávalo se nové to dílo slavného maestra. Římané očekávali mnoho, ale i nejspělejšímu očekávání vyhověl výsledek zcela. Číslo za číslem bylo s nesmírným jásotem přijato. Konečně přišla arie: „Se cerca, se dice, l'amico dov'e?“ — Byl to jásot, na jakýž podobný si nikdo v Italii nezpomněl — jásot, s jakýmž arie tato přijata byla, jenž se ani vyobraziti nedá. Nevolalo se, výskalo se: „Venatorini! Venatorini! divine maestro!“ — on musil vystoupiti; nyní byli zpěváci vyvolání; primadonna vystoupivší posadila oslavenému mistru bobkový věnec na hlavu, a tleskotem zatřásly se zdi divadelní. Nadšenci donesli ho domů — a houf lidí následoval je. Místnost před jeho palácem byla osvětlena — orkestr divadelní uspořádal maestru serenadu — a jásot trval až do rána.

(Pokračování.)

FEUILLETON.

Z Prahy.

Stavovské divadlo. Dne 2. dubna opakovan byl „Fannhäuser,“ v němžto p. Nachbauer místo p. Fekléra vystoupil. Představení nevynikalo ničím zvláštním. K slavnosti zahájení sněmu dne 6. dubna provedena byla ouvertura od Lachnera, kteráž od obecnstva chladně přijata byla. Na to dávala se veselohra „Ženichové“ od Macháčka a akt opery „Nocleh v Granadě“ od Kreuzera. Provedení opery až na některé vady bylo slušné.

— Národní beseda, jež se předevečirem dne 8. t. m. v sále na Žofíně odbyvala, byla jedna z nejskvělejších, které jsme po dlouhá leta v Praze viděli. Veliký sál žofinský byl v pravém slova smyslu přeplněn, tak že ani později příšlé dámy více místa nenalezly. Rovněž naplněny byly galerie a sál menší. Ve dlouhých řadách sedadel byly dámy umístěny v toilettách nejvkusnějších. Na první radě sedadel byli umístěni J. Ex. pan místodržitel hrabě Forgách, J. Ex. general jízdecký pan hrabě Schlik, maršálek zemského sněmu, J. Ex. pan Albert Nostic vedle jiných vysoce postavených a důstojných šlechticů; český historiograf p. František Palacký, p. dr. Rieger, J. Jasnost kníže doktor Rudolf z Taxisu atd. Mezi ostatními hostmi byli také nejdůstojnější biskupové Krejčí a dr. Valerian Jirsík, dále skoro všichni ostatní, nyní v Praze shromáždění poslancové šlechticů i měšťanů. Větší sál byl červenobíle dekorován a honosil se českým, moravským, slezským a pražským znakem. V oknech stály vysoké sádrové sochy, obklopené pěknými květinami. V prostředním okně většího sálu stála taktéž u prostřed květin vysoká socha Bohemie, v oknech vedlejších poprsí Jungmannovo a Havlíčkovo, na stěnách pak krásné medaillonky Jiřího Poděbrada a Karla IV. Začátek učiněn byl krásným proslovem, od Jiljího J a h n a, ježž pan K. Šimanovský přednesl; na to následoval sbor „Rekŭv sen“ od Karla S l a v í k a, ježž zpěvácký spolek „H l a h o l,“ as 140 členů silným vedením obezřelého ředitele p. Ferdinanda Hellera rázně a s nuancemi přednesl. Na to zpívala sl. Alojsie Blažková tři národní písně české s hlubokým citem a osvědčila, že výborně do ducha těchto národních plodů vnikla. Hlučným potleskem povzbuzena zapěla nadaná zpěvačka ještě jednu národní píseň. Věhlasná virtuoska na harfu sl. M ö s n e r o v á přednášela fantasii na harfu od Alvarse a pak fantasii na národní písně mistrně a byla mnohokrát volána. Na všestranné přání přidala ještě druhou svou fantasii na české písně. Paní Anna Kolárová deklamovala básně „Ženám českým“ od Boženy Němcové významně a srdečně a s pravým významem. Dále přednesen byl sbor „Utonulá“ od P. Křížkovského, ježž se s velkou pochvalou potkal. Výtečný náš Lukes zpíval krásnou a charakteristickou píseň „I šepce kvítí“ (text od Ant. Körschnerové) od duchaplného a mladého skladatele Ed. Nápravníka, kteráž všeobecné pochvaly došla, dále přednášel českou píseň s průvodem lesnice od Hynka Vojáčka a došel oběma nesmírné pochvaly a potlesku. Korunou besedy byl p. F. Laub, který svou romanci a polonaisu, pak fantasii od Ernsta s neslýchaným úspěchem provedl. Bylo by zbytečno, šířiti slov o jeho mistrné hře, řekneme toliko, že hrál jako — Laub. Obecenstvo přijalo našeho slo-

vutného virtuosa s hlučným potleskem, ježž po provedení fantasii ani přestati nechtěl. Ferd. Laub vystoupiv po třetí improvisoval na housle „Sil jsem proso na souvrati“ a provedl tému rozličně varirující novou touto fantasii výborně. Konečně jsme slyšeli v druhém oddělení, kdež orchestr zdatného kapelníka p. Komsáka taneční kusy provozoval, též obratně zosnovou a duchaplně provedenou ouverturu z českých národních písní od Ed. Nápravníka, kteráž zajisté co nevidět v celé naší vlasti zaznívati bude. Výsledek besedy byl velmi skvělý. Zábava trvala až do 3 hodin v noci. Navštěva byla velmi četná. As o 12. hodině s půlnoci přišel telegram z Vídně, jímžto Vídeňští Slované svůj pozdrav besedě na jevo dali. Telegram přijat byl hlučným voláním „Sláva.“ Výborové pro hudební část byli: Ferd. Heiler, J. Lukes, red. Meliš, Ed. Nápravník a Lud. Procházka.

— Počátek slavnosti zahájení českého sněmu učinila dne 6. b. m. slavná mše v mohutném chrámu sv. Mikuláše na Malé Straně. Upustivše od popisu zevnější nádhernosti, již se každý dostatečně v jiných novinách dočísti může, ponecháváme sobě jenom referát části hudební. Ačkoliv mše, ježž se právě provozovala, jest jedna z nejlepších děl, kteréž pan Mašek, ředitel kůru v témž chrámu, co ovoce své dlouholeté praxi hudebnímu světu podal, nemůžeme naprosto býti spokojeni s touto volbou. Relativně důkladné dílo si obrati ku produkci při tak znamenité slavnosti, anto máme hojnost a hojnost mistrných děl, jmenovitě od Tummy, Brixioho, Führera a jiných, svědčí ne-li o neobezřelosti, tedy aspoň o neskromnosti pana ředitele Maška. Lépe pochopil významnost slavnosti varhaník pan Jos. Förster, který mistrnou svou hrou nás nemálo překvapil. Improvisoval přede hrou slavnostní na způsob velkolepého chorálu, nápotom přešel na motiv národní hymny, který zprvu jednoduše, nápotom kontrpunkticky provedl. Vrcholem mistrnosti jeho se nám objevila dohra po „Ite missa est,“ podávající nám staročeský chorál „Svatý Václave,“ ježž pan Förster výborně na dvou manuálech s duchaplným harmonisováním provedl. Slavnost tuto zvýšilo nemálo spoluúčinkování Její Jasnosti kněžny z Turnů a Taxisů, a pánů Lukese a Strakatého. H.

— Ferdinand Laub odejel včera do Magdeburku, kdež svůj koncert uspořádá. Před nedávnem koncertoval v Holandsku a v Cáchách.

— Alexander Dreyschock přibyl dne 28. března do Moskvy a uspořádal tam dne 1. dubna první svůj koncert. Že obecenstvo Moskevské svou mistrnou hrou uchvátil, netřeba podotýkati.

— Na Uralu v Rusi slaví nyní český kapelník, pan Jan Ticháček, Pražanům svým sextetem druhdy známý, neobyčejné triumfy. Před dvěma lety povolán byl pan Ticháček do Jekaternoburku a utvořil z 12 Rusů (hlavně kovkopů v dolech platinových v Sezgie-Sawodu) hudební kapellu. Ticháčkův talent a vytrvalost provedl tak úplně a dokonale svou úlohu, že v onom městě ruském nejen pravidelné koncerty pořádá, nýbrž i se svou malou kapellou výlety do obchodních míst koná, kdež vedle hojných pochval též značnou část stříbrných rublů sklízí.

— Besedy k prospěchu národního divadla. Jak se nám z mnohých stran píše, budou na venkově páni ochotníci besedy ku prospěchu národního divadla dávat. Schvalujeme tuto myšlenku a nepochybujeme, že se jimi značného příspěvku docílí. Při této příležitosti podotýkáme, že pánům ochotníkům při sestavení hudebního programu rádi posloužíme.

— Sl. Mina Medalová ve Frankfurtu je, jak nám od hodnověrného svědka sděleno bylo, nemocna. Plícní neduh skličuje tuto nadanou a spanilomyslnou vlastenku

— Jak se dovídáme, bude též zasloužilý kapelník p. Fr. Škroup v Rotterdamě následkem vypsání cen za nejlepší dvě české opery od spanilomyslného Jana hraběte Haracha konkurovati. Výtečný náš básník Jaromír Erben zhotoví mu k tomu účeli přiměřené libretto.

— Chvalně známý kapelník pan Josef Nesvadba, jež německé listy zlomyslně z Prahy byli vyštvaly, dochází v Berlíně nesmírné obliby. Allgemeine Theater-Chronik vyslovuje se o J. Nesvadbovi takto: Kapelník divadla „Viktorie,“ p. Josef Nesvadba, vyznačuje se nejen svými vlohami co ředitel a kapelník orchestru, alebrž spojuje s nimi lásku k svému povolání a neunavnou pilnost. Když se k těmto přednostem ještě osobní roztomilost jeho a největší skromnost přidruží, je přirozenou věcí, že počet jeho přátel a ctitelů velký jest. O tom svědčí opět četně navštívené představení dne 20. března a ovace, kterých se mu v hojné míře ze strany obecnstva dostalo. Co skladatel zaujímá J. Nesvadba čestné místo mezi mladými skladateli a zvláště jeho písně vynikají pěknou formou a původními myšlenkami.

— Obratný varhaník hlavního dómu v Záhřebě, p. Čeněk Vinař povolán je za městského kapelníka do Chrudimi.

— Hudební literatura. Nákladem podnikavého obchodníka J. Šálka v Praze vyšla tyto dni pro piano polka mazurka „Pozdravení od Čecha z hor ruských,“ p. A. V. Lebedovi, továrníkovi v Praze, věnovaná od Jana Ticháčka, o němž se v tomto listu zmiňujeme. Polka tato vyniká přirozeným rytmem a ušlechtilou melodií. Stojí 80 nov. kr. V tomž skladě vyšla též polka pro piano „Pozdravení od Uralu“ od J. Sminke, setníka na sergijvském závodě v uralských horách v Rusi. Stojí 30 kr. Dále budou milovníkům tanců vítány skladby „Krajanka,“ kvapná polka z národních písní pro piano od Fr. Pivody (30 kr.) — „Šotek,“ kvapík pro piano od Fr. Wintra (27 kr.) — „Bětulinka,“ třasák pro piano od A. Faulwettera (30 kr.) — „Rarášek,“ kvapík od Al. Kiewega (30 kr.) — „Národní kadryla“ pro piano od Josefa Illnera (54 kr.) — „Útok,“ kvapík pro piano od J. Illnera (42 kr.), které nákladem J. Šálka v Praze vyšly. Úprava však skladeb je úhledná a pěkná. — Nákladem činného obchodnictví v musikaliích pp. Kristofa a Kuhé vyšla právě velmi zdařilá píseň „Kovářská“ se závěrečným sborem od Lud. Procházky, který si tímto plodem zajisté populárnosti získá.

Z Hlinska. výroční svátky bývají též památnými pro hudbu kostelní. Rád bych vyhověl povinnosti dopi-

sovatele a podal bych zprávu o výkonech v oboru tomto za doby poslední co nejšířší, musel bych však o mnohém příliš mnoho psáti, a tu mi vadí omezenost místa. Podotýkám, že prováděné skladby byly naskrze výborné, což svědčí o vkusu p. ředitele kůru. Neunavní pořadatelové věnečků a věnců poskytli nám na novo utěšené zábavy dne 1. t. m. uvitým věncem. Sbor hudební p. Doležalka prováděl velmi dovedně mnoho výtečných skladeb. Nejvíce se líbily: ouvertura z opery Atily, směs z národních písní a ouvertura k opeře Lucretia Borgia: Dobře provedenému „Dobrému jitru“ od Klicpery následovaly zdařile provedené deklamace a dobře volené zpěvy: rázný sbor „Bratří rozveselme se“; duchaplný čtvero zpěv „na Labi,“ Zavrťalův sbor: „Tážete se“ a „Sekerův čtvero zpěv: „Kdybich věděla;“ pak žertovný čtvero zpěv „Kašparův Jan“ o „Dobrou noc.“ Velmi četné obecnstvo se výborně bavilo. Účastenství obecnstva jest velmi potěšné, zvláště pak uvážíme-li, že z jistých stran se v protiv těmto šlechetným snahám operuje. Doufáme, že každý milovník ušlechtilejší zábavy musí snahy takové z přesvědčení ne pak pouze z pohnútek ze stávajících poměrů vyplývajících podporovati. Neméně potěšná jest vytrvalost pp. ochotníků. Neocháblí v přemáhání stávajících překážek a již opět se dějí přípravy k velké besedě, anaž na počátku května odbývána býti má. Uslyšíme novější skladby. Zmužile ku předu! V boji dozrá hrdina!

Z Nové Paky. Odebrav se v pondělí velikonoční na návštěvu do Nové Paky, přítomen jsem byl akademii, která se v hostinci „u hroznu“ k dobročinnému účelu odbývala. Obě ouvertury, první od Mendelssohna, druhá od Cherubiniho, ač těžké pro síly venkovské, jakož i sbory („Cikáni“ od Vogla, „Šablenka“ od Knittla, „Píseň mlaticů“ od Hniličky, „Kozácká“ od Procházky, konečně „Noční přehlídka“ od Tittla s textem vhodně na půdu českou přenešeným) byly řízením obezřelého ředitele spolku zpěváckého, pana Čížka, zdařile provedeny. Jen v „Cikáncch“ vadila přílišná vzdálenost ozvěny, čímž i ráznost sboru poněkud utrpěla. Ze solistů obdivoval jsem nejvíce pětiletého houslistu, Gustava Lopatáře, jenž „Plavce“ od Flotova, Polku od Strausse a na žádost i Mazurku jednu na nesnadném nástroji s takovou zručností přednesl, že jsem mimovolně si zpoměl na obraz představující malého Mozarta před dvorem vídeňským a v čiperném chlapeci již umělce budoucího spatřoval. Otec jeho, p. Lopatář, došel cituplným přednesením Pivodovy písně „Na vlast“ hojného potlesku a pan Jodas ukázal zdařilým provedením „Fantasie na národní písně“ od Hraběte, že i basa srdce dotknouti se umí. Deklamaci „Koruna všech lásek“ od Tyla přednesla sl. M. Geislerova výborně, nejprv živě a rozmarně druhy lásek rozbírajíc, na konci důrazně lásku k vlasti na srdce kladouc. Mimo to přednesl na žádost p. Nydrle „Tri doby v zemi české“ od Jablonského velmi rázně a uvedl všechny přítomné v pravé nadšení. Celek učinil na mne jakož i na každého dojem velmi příjemný a nemohu než přáti sobě, by podobně i vůkolní města tak statně si počínala. F. H...

Berlín. Virtuos na harfu pan prof. Thomas z Londýna dával tu dne 3. dubna koncert, v němž též jeho snoubenka, sl. Artotová zpívala.

Paříž. R. Wagnera opera „Tannhäuser“ dávala se zde ještě dvakráte; avšak obecnostvo Pařížské chovalo se jako při prvním představení velmi nešetrně k tomuto apoštolu „hudby budoucnosti.“ Pískalo, hvízdalo, šramotilo tak, že se Wagner nucena cítil, operu svou od ředitelstva nazpět vzít. — Nejnovější operetka J. Offenbacha „Most vzdechů“ došla při prvním provedení nesmírné pochvaly.

— **Vídeň** (Jan Král). Chvalně známý virtuos pan Jan Král přednášel ve velkém koncertě, jenž se zde dne 6. března v c. k. operním divadle odbyval, rhapsodii svého útvaru na Violu d'amour a dosáhl skvělého výsledku, anto třikrát hlučně vyvolán byl. Vídeňské listy zmiňují se pochvalně o jistotě mnohohlasých akordů, o něžném zacházení s arpeggiemi na tomto libezném nástroji a jmenují ho výtečným virtuosem za cituplný přednes kantileny. Největší pochvaly došly mimo J. Krále též virtuos na flétnu p. Doppler (Polák) a výborný tenorista Walter (Čech), jenž kostelní arii od Stradelly s hlubokým výrazem přednesl. — Dne 28. zemřel v blázinci blízce Vídně věhlasný pěvec Josef Staudigl. Narodil se dne 14. dubna 1807 ve Wöllersdorfu, kdež jeho otec revírníkem byl. R. 1816 přišel mladý Josef do Nového Města blízce Vídně, kdež se pod ředitelem kůru Herzogem hudbě cvičil. Jeho sopranový hlas změnil se brzy v basový. Pod ředitelem Duportem vystoupil Staudigl poprvé v co Pietro v opěře: „Němá z Portiči.“ Horlivostí, pilností a vytrvalostí dosáhl Staudigl nejen vytríbeného hlasu, alebrž i znamenité školy a dramatického výrazu. Až do roku 1845 byl engažován pod ředitelem Ballachino v divadle u korutanské brány ve Vídni. Pod Holbeinem stal se vrchním režisérem. Kaspar, Jakub a mnoho jiných bude věčně vzorem pro zpěváky.

Dur a moll.

Když Nelson skrze Vídeň cestoval, navštívil Haydna, aby se s ním osobně seznámil. Při odchodu vyprosil sobě od Haydna na památku zužívané péro, kterýmž onen mistr některé ze svých skladeb byl napsal. Haydn podal jemu jedno, a nyní vytáhl Nelson hodinky z kapsy, a dal je umělci říka: „Vezměte také něco ode mne na památku.“

Známy anglický zpěvák Inceleton uraziv vznešeného pána v Londýně, měl jemu dost učiniti. Inceleton nemeškal se také k němu dostavit, místo vši omluvy zazpíval mu jistou, toho času oblíbenou píseň. Ukončiv pravil na cti uraženému: „Doufám, že písní, kterouž celému Londýnu vyhovují, taktéž Vám jsem zadost učinil.“ Lord se usmál a uspokojil se tímto způsobem zadostučinění.

Gluck dal svou operu „Paris a Helena“ Rousseauovi důkladně prohlédnout. Poslední obdivoval jemně zmírající tón, jenž v celé úloze Parisa panoval; proti tomu zpozoroval v úloze Heleny jistou vážnost, která ji ani v tom okamžení neopustí, když se k svým vášním přiznává.

„Zde,“ pravil ke Gluckovi, „jest Anachronismus (chyba v časopočtu). Helena byla arei Spartánkou, však žila před zavedením přísných zákonův Lykurga.“

Gluck na to odpověděl: „Pokládal bych se šťastným, kdyby všichni, kteří mne posuzují, schopni byli, se vpraviti v mého ducha. Heleně dal jsem přísný slůh, nikoliv, nikoliv, že Spartánkou byla, nýbrž poněvadž ji Homer v neustálém boji mezi povinností a lhostostí líčí.“

Karel Filip Emanuel, druhý syn Jana Šeb. Bacha, přišel r. 1740 do služby k Bedřichu Velkému. Jméno Jana Šeb. Bacha bylo toho času tak známé a rozšířené, že král také často o něm mluvit a ho chválit slyšel. Král byl tedy dychtiv, takového velkého umělce slyšeti a se naučit znáti. Z počátku dal synu poznenáhla přání porozuměti, aby jeho otec jednou do Postupína přišel. Však později počínal určitě se ptáti, proč jeho otec nepřichází? Syn neopominul vyjádření krále svému otci oznámiti, který sice z počátku o to dbáti nemohl, byv přemnohými pracemi osypán. Když pak vyjádření krále ve více psaních synu opakována byla, podniknul přec r. 1747 cestu se svým nejstarším synem Vilímem Friedemannem. Král dával toho času vždy každý večír komorní koncert, kde nejvíce sám některé skladby na flétně pískal. Jednoho večera spravil právě si svou flétnu; jeho hudebníci byli již shromážděni. Tu bylo jemu služebníkem psaní cizince odevzdáno. S flétnou v ruce přešláhl papír, a obrátiv se pčavil k shromážděným kapelistům: „Pánové, starý Bach přjel!“ Flétna byla odložena, a starý Bach, jenž se k svému synu odebral, do zámku povolán.

První objevení Jana Šeb. Bacha před velkým králem, jenž jemu ani času nenechal cestní oděv s černým kantorským kabátem změnit, muselo arci s mnohými výmluvami spojeno býti. Však důležitější než vše bylo, že král po ten večír koncert uložil, a tenkrát již tak zvaného starého Bacha svá v mnohých komnatách zámku stojící piana Silbermanna zkusiti nutil. Kapellisté šli z pokoje do pokoje s sebou, a Bach musel všude zkusiti a fantasirovati. Když pak nějaký čas zkusil a fantasiroval, vyprosil sobě od krále fugové thema, by je bez všelikého připravování provedl. Král obdivoval učený způsob, jakým jeho thema z nehadání provedeno bylo, a vyjádřil nyní nepochybně, aby uzřel, jak daleko umění provozováno býti může, přání aby také fugu v 6. obligátních hlasech provedl. Jelikož každé thema také k mnohozvuknosti se nehodí, vyvolil sobě Bach sám jedno, a provedl je hned k podivení všech přítomných jak nádherným tak učeným způsobem, jak dříve s themou krále byl učinil. Také co varhaníka chtěl král Bacha se naučit znáti. Tudíž byl Bach následující dny od něho ke všem v Postupíně se nalézajícím varhanám, jak po prvé k pianům Silbermannovým veden. Po navrácení do Lipska, kde toho času ředitelem hudebním a kantorem na škole sv. Tomáše byl, vypracoval od krále obdržené thema tři- a šesti hlasné, a přídav některá kanonní umělecká díla, nechal je pod názvem; „Hudební obět“ (Musikalisches Opfer) tisknouti a vydati, věnovav je vynálezci. Ta cesta byla poslední Bachova.

Cramer a Dusek byli dobří přátelé, ale každý z těchto výtečníků na piano byl velmi závistiv na umění druhého. Uznal sice každý ne jen jeden druhého mistrovství, nýbrž báli se také jeden před druhým.

Oba byli v Londýně u jedné společnosti zvaní. Cramer dostaviv se dříve, ptal se pozdě přicházejícího Duska na příčinu jeho pozdního příchodu. „Složil jsem právě Rondo,“ odvětil Dusek, „líbilo se mně velmi, však jsem je předce spálil. Proč? „Proč? Byla v něm uvedena čertovská těžká passáže; pokusil jsem se několik hodin, však zдарma, ji provést; nu, tu mně napadlo, že ty bysi ji z listu zahrál; však to ponížení chtěl jsem sobě přec uspořit.“

L i s t á r n a .

Panu D. ve Lvově. Račte mi někdy psáti. — Panu Pt. v Leicesteru. Proč mi nepíšete?

Za příčinou mnohých reklamací oznamujeme P. T. ctěným odběratelům, že nepořádné docházení Da-libora expedicí za vinu klásti se nemůže, an se vždy všechny exempláry řádně na poštu dodají.